

Naš List

Neodvisno politično glasilo za Slovence

Izhaja vsako soboto, ako je ta dan praznik, pa dan poprej. Velja za celo leto 8 K., za pol leta 4 K., za četrto leta 2 K. — Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istočasno vposlane naročnine se ne ozira. — Posamezne številke po trafikah po 10 vin. brez priloge, s prilogo po 16 vinarjev.

Z mesečno prilogo
Slovenska Gospodinja

Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Uredništvo „Našega Lista“ v Ljubljani. Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo je v Kamniku, kamor naj se izvoli pošiljati naročnino in reklamacije. — Oglasi se računajo tristopna peti-vrsta po 12, 10 in 8 vin. za 1-, 2- oz. 3krat, za večkrat izdatno znižane cene.

Vsebina: Po boju. — Živeli Hrvatje in Srbi! — Politične vesti. — Iz slovenskih dežel. — Kranjsko: Slovenskim volilcem slovenskih mest in trgov. Razno. — Raznoterosti. — Književnost. Podlistek: Gospod Seljak.

Po boju.

Poslanci kranjskega deželnega zbora so torej izvoljeni. Volitve so se izvršile natančno tako, kakor smo pisali že v 1. številki „Našega lista“ ter se nismo zmotili niti glede taktike in gesel posameznih strank, niti glede zvez bojnih tovarišev, niti glede končnega uspeha. Prorokovati pač ni bilo težko. V kmetskih občinah so brez resnega odpora naprednjakov zmagali v vseh volilnih okrajih kandidatje Slovenske Ljudske Stranke, po kranjskih mestih pa so vzlic vsemu povsod zmagali kandidatje narodnonapredne stranke. Ker sta oba zastopnika trgovske in obrtne zbornice tudi pristaša narodnonapredne stranke in ker je ostalo veleposestvo zopet brez boja v posesti Nemcev, se ni posestno stanje strank glede števila prav nič izpremenilo. Božičev kmetski mandat je sicer prešel v posest S. L. S., zato pa je pridobila narodnonapredna stranka Arkov mestni mandat. Torej vsestransko „status quo ante“, vse kakor poprej. S tem odpadejo vsa zasmehovanja in tudi vse baharije.

Personalne izpremembe so povsem brezpomembne; vsi markantnejši politiki se vračajo iznova v deželni zbor, novi poslanci pa so nositelji načel in taktike svojih prednikov. Debutantje S. L. S. so večinoma „novi ljudje“ (homines novi) brez politične prakse in tudi brez imponujočih ali vsaj pozornost vzbujajočih duševnih lastnosti, neuki začetniki, ki dolgo ne

bodo mogli igrati nikake druge vloge, kakor ulogo glasujočih marionet na vrvi dr. Šušteršiča in dr. Kreka. Mnogo srečnejšo roko je imelo vodstvo narodnonapredne stranke pri izboru novih poslancev; posl. Ivan Plantan prehaja iz državnega v deželni zbor, posl. dr. Karel Triller ima za seboj dobro politično šolo ter stoji že nad dvajset let v prvih vrstah prvoboriteljev svoje stranke; posl. dr. Janko Vilfan ima takisto za seboj dokaj političnih izkušenj, in posl. Engelbert Gangl more kot dolgoletni politični voditelj naprednega učiteljstva in urednik političnega tednika zreti nazaj na hude politične borbe in na marsikak uspeh v korist svojega stanu in svoje stranke. Niti posl. dr. Fran Novak ni nikak nepopisan list, ker je bil kot glavni tajnik izvrševalnega odbora narodnonapredne stranke že več let sredi političnega dela ter se je s svojimi opetovanimi javnimi nastopi prav srečno predstavil kot modern mislec in inicijativen naroden delavec.

Naprednjaki morejo biti torej s svojimi zastopniki v deželnem zboru prav zadovoljni ter zdaj opravičeno pričakujejo najuspešnejšega, smotrenega delovanja svojih mož. Vsi napredni poslanci so povsem usposobljeni za svoj politični poklic, vsi so kremeniti narodnjaki, vsi veleinteligentni, moderno izobraženi, agilni in inicijativni. O vseh se more tudi reči, da so marljivi in živahno delavni.

Naprednjaki pa se morejo tudi z velikim zadovoljstvom ozirati nazaj na pretekli boj, ki je dokazal vzorno disciplino v naprednih volilnih in neomajno silo narodne, napredne in svobodomiselnosti. Vzlic vsemu in proti vsemu se meščanski sloji ne dajo zastrupljati, vsi spletkarski in anarhistični poizkusi so se razbili ob živi solidarnosti meščanstva. Dasi so se pristaši

in kot zadnja zarja je blede rdečica pokrila nje lica. Nasmehnila so se usta čudno. Njeni lepi zlati lasje so ležali po odeji. Globok je bil nje pogled, kot da gleda v samo večnost in lice je bilo blede. Stopil sem k postelji in ko sem prijel njeno roko, sem čutil, da je vsa zatrepetala. Vprla je vame svoj resni pogled in me gledala, kot da hoče nekaj izvedeti. V tem jo je zalila rdečica, kot da jo je sram tiste misli, ki je gledala iz njenega globokega pogleda, prav iz srca. Bila je mrzlična.

„Prehladili ste se, gospica,“ sem rekel precej ravnodušno, dasi mi je bilo težko in sem bil vznemirjen. Nasmehnila se je in pogledala z lahkomišljenim obrazom, da si lahko čital na njem, besede v tem smehu: meni je vseeno; naj bo tako...

Zapisal sem zdravila in naročil potrebno. Hotel sem oditi.

„Ali nočete vasovati pri meni sedaj?“ je rekla proseče Silva.

„Če je gospici ljubo...“ Sedel sem poleg postelje in začel pripovedovati vsakdanjosti... Dasi sva ostala sama, ni omenila Vallana. Govorila je veselo in trdila, da je zdrava... Naročil sem ji, naj bo mirna, da pridem skoraj zopet, in sem odšel. Z očitajočim, žalostnim obrazom je gledala za menoj, s tistim pogledom,

S. L. S. zvezali z Nemci in nemčurji ter jih je še očitvidno podpiral ves c. kr. vladni aparat, so naprednjaki vendarle povsod sijajno premagali združene, zares močne nasprotnike. Najhujši boj so imeli in najčastnejšo zmago pa so dosegli naprednjaki v radovljiško-tržiškem-kamniškem okraju. Zmaga nad velevplivnim, vsestransko ljuto podpiranim Detelo, c. kr. okrajnim glavarjem, ta zmaga je z narodnega stališča vsekakor najlepša točka minolega boja. Naprednjaki so z dr. Vilfanom prodrli proti volji slepe c. kr. vlade, Nemcev in klerikalcev ter so svetu dokazali, da so gorenjska mesta slej ko prej slovenska in napredna. Baron Schwarz je dosegel velik poraz in hudo blamažo. Imponujoča je tudi zmaga naprednjakov v Ljubljani z dr. Iv. Tavčarjem in dr. K. Trillerjem, kjer se je zopet sijajno odbil predrzni naskok Nemcev na središče Slovencev. Prevelika, vsiljiva vnema nemškega „Volksrata“ za opozicijska kandidata je le olajšala boj slovenskim naprednjakom; v hipu, ko je izdal domišljavi nemški „Volksrat“ poziv na svoje volilce, je bila zmaga naprednih dveh kandidatov zagotovljena. Tako so Nemei tudi v Ljubljani nehote odločili boj na korist narodnonapredne stranke. Na Gorenjskem in v Ljubljani je žela nemška prepotena popoln poraz ter je narodna slovenska ideja triumfirala! Nemški spletkarji so jo dobili pošteno po hrbtu. Krasen pojav pa smo gledali tudi v ribniško-kočevskem mestnem volilnem okraju. Tu je s 149 glasovi zmagal sicer dr. F. Eger, toda v zadnjem hipu vstali protikandidat Višnikar je dobil vendarle 90 glasov, kar kaže, da imajo tu Slovenci velik vpliv. V tem okraju bi se dalo sčasom doseči še večji uspeh! Kakor kandidatura Macelletova v Belikrajini, je tudi kandidatura Višnikarjeva napredni stranki resen

ki mi je vzbudil nemir in očitjanje vselej, že od prejšnjih dni. Hotel bi bil sedeti ves dan ob nji...

Gospod Seljak me je sprejel s skrbnim obrazom. Menil sem, da ne bo sile.

Tako sem hodil sedaj na pristavo h gospodu Seljaku. Prišel je v sobo major Hugo, ko se je bil vrnil iz mesta. Resen je bil njegov obraz, skoraj mračen. Stopil je k postelji in se sklonil nad Silvo.

„Silva,“ je šepetal in jo poljubil na čelo... Smejala se mu je in rekla: „Saj sem zdrava, drugi hočejo, da sem bolna. Pustili bi me iz postelje in bi videli, da sem zdrava.“ Čez par dni pa sem prejel pismo.

„Vaše blagorodje! Ljubite Silvo in bodite srečni z njo! Vse, kar imam, žrtvujem za nje srečo, kajti jaz sam je ne morem osrečiti. Hotel sem Vam mnogo povedati, pa mislim sedaj, da je bolje, da ostane skrito. Stokrat sem preklel uro, ko sem prišel kalit Vašo in njeno srečo.“

Strmel sem...

X.

Ostala sva s Silvo sama v sobi. Bilo je pod večer. Ležala je mirno in nje pogled kot da gre v samo večnost... Govorila sva o de-

Gospod Seljak.

Povest. Spisal Ivan Lah.

(Konec.)

IX.

Vzbudil sem se pozno in se spomnil vsega. Dan je bil mrzel. Ko sem hotel oditi, je prišel hlapec s pristave s sanmi. Izročil mi je pismo Seljakovo:

„Prosim, pridite takoj! Silva je bolna. Gospod pl. Vallan je odpotoval.“

Udani Seljak.“

Sedel sem v sani in sto misli mi je prišlo v glavo. Pršil je sneg na vse strani in trepetajoč mraz je ležal po beli dolini.

Gospod Seljak me je čakal na dvorišču. Z resnim obrazom mi poda roko. Nekaj težkega je ležalo na njegovem licu. V par urah, kar se nisva videla, se je bil izpremenil. Peljal me je po stopnicah navzgor in tožil:

„Težko je življenje, kadar pride nesreča vanj. Verjemite, da bi dal vse, da ni tako. Gospod pl. Vallan se je poslovil nenadoma. Nemiren duh je. Prodan bo menda tudi grad. Odšel je na Francosko, menda ima tam sorodnike.“

Vstopila sva v sobo k Silvi... Ležala je mirno in nje oči so gledale udano naravnost navzgor. Ko sva vstopila, se je le malo ozrla

migljaj za bodočnost. Kočevje in Belakrajina za napredno idejo nista nepridobljiva!

Veseleči se torej zmage slovenske narodne in napredne ideje, želimo le še, da bi se novi deželni zbor energično lotil dela za deželo in rojake brez razločka. Dovolj je bilo bojev, dovolj razkola. Poslej tekmuje v resnem pozitivnem delovanju v korist svoje domovine! Zdaj v kot bojno koplje, poslej odločaj razsodnost! Zmago izkoristiti je prav tako težko, kakor zmago priboriti. Volilci so storili v polni meri svojo dolžnost; naj jo store zdaj v polni meri še poslanci obeh slovenskih strank! Ko je bitka dobojevana, odstopijo generali s svojimi armadami ter prepuste polje diplomatom. Tako imajo zdaj besedo poslanci; mi pa čakamo. Dal Bog, da bomo mogli končno pisati prav tako veselo kritiko tem diplomatom, kakoršno pišemo danes generalom!

Živeli Hrvatje in Srbi!

Ta klic ori po vseh slovanskih deželah ter povsod, kjer se spoštuje še pravica in volja zdravega naroda. Slovanska politična zgodovina pozna malo toli krasnih narodnih bojev, kakor ga gledamo že nekaj let na Hrvatskem. Imena Khuen Hedervary, Rakodeczay in Rauch značijo za Srbo-Hrvate dobo največje časti in slave. Saborske volitve so donesle Jugoslovanom pred vsem omikanim svetom imponujoč ugled, na katerega smo opravičeno ponosni tudi Slovenci. Sijajna zmaga junaških in značajnih naših bratov je tudi naša zmaga; uspeh naših krvnih bratov je uspeh jugoslovanske ideje, uspeh in triumf narodne misli.

Znane so bestialne krutosti Khuena Hedervaryja proti narodni neodvisnosti Hrvatov in Srbov; še niso izginile iz spomina neštete krvave žrtve, ki jih je zahteval ta kruti režim, spominjamo se še, kako brutalno se je zatirala svoboda hrvatskih in srbskih narodnih prvoboriteljev, svoboda časopisja in javnih shodov. Naši kakor skala vztrajni bratje so zlomili ta režim vzlic vsem bajonetom, vzlic vsem globam in ječam. In nastopila je vsaj za hip doba svobodnejšega razvoja za časa bana Pejačevića; posl. Supilo je dosegel z reško resolucijo znošnejše politično razmerje z osrednjo madjarsko vlado. Toda to razmerje so Madjari hitro zlorabili, in kmalu je bilo konec dobi miru in napredka. Ban Pejačević je moral odstopiti, hrvatsko-srbska vlada je bila odstavljena, in zopet je zavladovala na Hrvatskem politična tema. Wekerle, Apponyi in Košut so hoteli pokazati našim bratom, da je Hrvatska le navadna provincija, čisto odvisna krajina, kjer je ban le madjarski uradnik; z „železno roko“ naj bi se

lavcu, ki ga je včeraj pobilo v gozdu, ki ga je dal izsekavati Italijan.

„Torej vse posekajo?“ je rekla Silva sočutno.

„Vse...“

Utihnila je, žalostna je postala in dolgo sva molčala. Ozrla se je potem in nje oči so gledale vprašujoče, kot da hočejo odgovor na vprašanje.

„Vi ste govorili ž njim, predno je odšel?“ je vprašala in gledala vame nepremično.

„Ne, gospodična...“

„Ali Vam je pisal?“ je vprašala potem...

„Da, gospodična...“

„Kaj je pisal?“ je vprašala s trdim glasom in zatrepetala ji je roka na odeji.

„Ne vznemirjajte se, gospodična!...“

„Povejte, prosim, ne vznemirjam se. Sedaj je vseeno, kaj je bilo.“

„Da, vem, gospodična.“

„Govorite, prosim, ne mučite me. Kot prijateljci povejte vse in jaz bom zdrava.“

„Gospodična, težko je povedati... On je vas ljubil, a moral je iti, ker je izgubil vse...“

„Da, da, jaz, jaz sem ga tako ljubila,“ je šepetala. Solza ji je prišla na oči in vzdih je kot zadnji odmev v večeru ušel izza blelih usten.

„Ne vznemirjajte se, gospodična!...“ Hotel sem ji povedati: Vidite, grad bo prodan, gozd

zatrla vsaka narodna neodvisnost, in madjarsčina naj bi bila prvi uradni jezik v kraljevini. Ban Rakodeczay naj bi bila ta „železna pest“, a Hrvatje in Srbi so se Rakodeczayu le rogali in smejali ter so žalostnega nespretnega Rakodeczay poslali hitro v pokoj. Še nikdar se ni noben ban toli klaverno blamiral, kakor famozni Rakodeczay. Madjarska vlada je nato poklicala na bansko stolico človeka, čegar pokoljenje in življenje sta ga usposobila za političnega rablja Hrvatov in Srbov. Baron Pavel Rauch, modern klativitez, pomadjarjen Nemeč, tip madjarskega brutalista renegata, ta razupiti in nešteto krat kompromitovani politikaster naj bi kar zadavil hrvatsko-srbsko narodno neodvisnost. Z novimi deželnozborskimi (saborskimi) volitvami naj bi uničil Rauch narodno opozicijo in si vsvaril silno vladno stranko. Donkišotski bahač Rauch se je obdal s samimi kreaturami ter je za sekcijske načelnike imenoval le politične desperadose. Z grožnjami, sumničanjem, lažjo, korupcijo, z regimenti vojakov je hotel Rauch zadušiti vsak odpor ter nato zakraljevati na Hrvatskem kakor absoluten paša. Ovajal je Hrvatke kot revolucionarje in veleizdajalce ter je v nešteti člankih dopovedoval svetu, da so hrvatski in srbski voditelji brez resnične opore v narodu, da je hrvatsko in srbsko ljudstvo vneto za Madjare in njih vlado ter da bo v kratkem absoluten gospod.

Minoli teden pa so bile saborske volitve. Uspeh je bil za naše brate veličasten. Širokoustni Rauch je doživel najstrašnejši poraz, najgroznejši fiasko. Madjaronska stranka je povsem izginila, stranka vladi prijaznih radikalnih Srbov je rešila le dva mandata, in Rauchovi sekcijski načelniki so povsod propali. Hrvatsko-srbska koalicija ima 56 mandatov (15 več ko doslej); hrvatska stranka prava ima sama 23 mandatov (4 več), srbska samostalna stranka 19 (prej 7), izven strankarji 10. Kmetska stranka ima 3, socijalisti 1, Starčevićanci in Frankovci 24, srbski radikali 2 in divjaki 2 mandata. Izmed bivše Khueneve večine sabora (74 poslancev) se vrne v novi sabor — en sam! A še ta ne kot madjaron, nego kot lokalni kandidat.

Tako je zmagala narodna zavednost, narodna zavest nad vladnim terorizmom; zmagala je pravica nad madjarskim nasilstvom. Wekerle in Rauch sta padla in ne vstaneta nikdar več!

Politične vesti.

Anarhija v naši državi. Baron Beck je obljubil, da se loti reševanja jezikovnega vprašanja, ko se dožene nagodba, in zdaj so listi zopet polni poročil, da se loti Beck tega vprašanja

posekan, zato je šel. — Molčal sem in ji nisem povedal tega.

„Kaj je pisal, govorite, prosim!...“

„Pisal je...“ Povedal sem do besede, kaj je pisal.

Molčala je in nje pogled je bil tako globok, kot da gleda v samo večnost.

„Nocoj se mi je sanjalo,“ je začela. „Ležal je ubit, ustreljen pod mlinom nekoliko niže od grada. Zdelo se mi je, da je to bilo po polnoči v sveti noči. Ležal je in nad njim je bil led, kot da je podel čez ledeni obronek nad mlinom. Italijan ga je ustrelil, so pravili vsi. Nakrat je prišel k meni z mrtvim, bledim obrazom, poljubil me je izginil... Še zdaj ne vem, ali je res, ali ne. In kam je šel?“

„Tega ne vem, gospodična.“

„In, tako je vam pisal... Ali smem vstati, da bi igrala na klavir?“

„Ne, gospodična. Skoraj bo boljše in takrat mi zaigrate.“

„Tisto, kajne?“ je rekla z veselim, živahnim glasom in se mi nasmehnila... „Kako sem vam hvaležna... Jaz sem tako sama!...“ Vzdihnila je globoko... Dala mi je roko in jaz sem jo poljubil.

„Bodite mirna, gospodična. Vi veste, kaj je bilo...“

etapno in ekspertno. Kako nujno je to potrebno, čutimo tudi že na Kranjskem, kjer mislijo nekateri sodniki, da stoje nad zakonom. Na Češkem pa vlada v tem oziru cela anarhija. Nemški sodniki naravnost revoltirajo proti zakonom, se upirajo razsodbam najvišjega sodišča ter svojevoljno postopajo brez ozira na vlado in brez smisla za pravičnost. Nemški poslanci se za te sodnike poganjajo, časopisje jih slavi, vlada pa nima poguma, da bi take svojeglavnosti ukrotila. Tako stojimo pred novim, nevarnim pojavom anarhije v državi in vsi želimo, da se zatre v kali. Ako se zanaša narodna nestrpnost že v sodišča, potem o narodnem miru ni možno govoriti. Tu gre za važnost države, za resnost zakonov, za vprašanje: ali stoji zakon nad uradnikom, ali uradnik nad zakonom. Vlada je v škripcih, ker Nemci groze z obstrukcijo v parlamentu, ako nastopi ministrstvo strogo proti revoltujočim sodnikom. Nemški terorizem ne pozna nikake pravice, noče uvideti najočitnejše krivice. Toda Beck bo moral vsekakor najprej ukrotiti prepotenco uradnikov, predno se loti reševanja jezikovnega vprašanja. Nemška majšina ne sme terorizirati vseh narodov v državi, pa veljaj kar hoče!

Nemški „blok“ v avstrijskem parlamentu. Minister Peschka je pozval ministra Gessmanna, naj vpliva na nem. krščansko socijalno stranko, da postopa solidarno v nemško-narodnih in jezikovnih vprašanjih z drugimi nem. strankami. Gessmanu je obljubil, da porabi ves svoj vpliv v ta namen. Zdaj poročajo nemški krščansko-socialni listi, da je nemški „blok“ že gotov. Osnuje se skupni odbor iz vseh nemških strank, kakor o priliki razprav glede nagodbe. Namen vsenemškega bloka je skupni nastop vseh nemških strank pri glasanju v proračunskem odseku, kjer gre za nemška narodna vprašanja. Glavno pa je, da se določi nem. strankam skupen nastop v jezikovnih vprašanjih na Češkem. Proti nemškemu bloku so nameravali Slovani osnovati slovansko-romanski blok, ki bi imel večino. Toda že zopet delajo zgago Poljaki! Poljaki in Rumuni se „ne dajo vezati.“ Žalostno, da Slovani nikdar niso složni, zato nas vedno tepo Nemci!

Budjejevice češke! Po dolgoletnih hudih političnih bojih so končno Čehi v Budjejevicah vendar zmagali ter so Nemcem iztrgali poslanski mandat. Vzlic vsem volilnim sleparstvom in nečuvenim silovitostim so Čehi ubili nemški terorizem, dosegli vsaj v dveh volilnih komisijah češki komisiji ter so tako prodrli s svojim staročeškim kandidatom, prvoboriteljem dr. Zatko. Seveda vlada na Češkem nad sijajno zmago silno in splošno veselje. Saj pa je bila bolesta sramota za vse Slovane, da so bile

„Da...“ Utihnila je, kot da misli nazaj. Vzdrnila se je. „Pridejo zopet lepi časi, večeri v poletju, ko je tako lepo,“ je začela...

„Da, pridejo, gospodična...“

Ozrla se je name in obstala tako, z očitajočim, otožnim, prosečim pogledom... „Ne zapustite me, jaz sem tako sama!...“

„Silva, ne zapustim vas...“ Poljubil sem ji roko, ki je bila ostala v moji in je trepetala...

„Govoriva o ljubezni! Tako sladko dene to v srečo...“ je rekla; „tako bi bila rada srečna...“

„Govoriva!...“

„Ali ni mogoče ljubiti tako, da se niti ne ve, da se ljubi?“

„Da, tudi tako je mogoče, gospodična. Spi ljubezen v duši, kot mlada sanja, kot meglica na livadi in se vzbudi v vetru, in vznemiri se v solncu.“

Silva je molčala...

„Ali se more nehati ljubiti?“

„Tudi to je mogoče...“

„Govoriva lepše... Ali ni lepo, če na sveti večer sedita dva ob klavirju in igrata vsa srečna?...“

„Nu, da, lepo je. Kot sanje je lepo.“

„Če se duši tako razumeta, da mislita obe isto...“

„Da, tudi v tem se kaže ljubezen...“

krasne Budjevojice, mesto izbornega češkega piva, v nemških rokah. Tudi mi se te zmage veselimo. Čehi narodno krasno napredujejo.

Budjevski Nemci so izzvali v svoji togoti velike izgrede. Nemški burši so brez poudara zasmehovali na trgu češke izprehajalce, pljuvali nanje, žalili češke dame, zmerjali Čehi i. t. d. Policija se je vedla pri tem uprav gnusno ter je podpirala Nemce, brutalizirala Čehi in postopala ž njimi kakor z živino. Seveda je Čehom končno zavrela kri ter so nekaj provokaterjev dobro presvalkali. Nato je prišlo vojaštvo in napravilo mir. Izgredi so se ponavljali. Češki poslanci so posredovali. Nemško časopisje pa zopet poroča svetu o strašnih surovostih Čehov! Nemci so pač povsod enaki, bodisi v Celju, bodisi v Ljubljani, bodisi v Budjevicih. Najprej izzivajo, potem pa kriče na pomoč.

Kriza v hrvatski vladi. Cesar pozove baje na Dunaj bivšega bana Pejačevića, dr. Vl. Nikolića in morda tudi Khuena, da zasliši njih mnenje. Baron Rauch je tudi pozvan na Dunaj v avdijenco, na kateri se imajo odločiti nadaljni koraki. Na vsak način bo saboru kmalu dana prilika, da zavzame svoje stališče nasproti banu Rauchu. V najhujšem slučaju se sabor odgodi, dokler se ne najde kak izhod iz ogrsko-hrvatskega spora. Ali ostane blamirani baron Rauch na svojem mestu, je mnogo odvisno od mnenja dr. Wekerla. Do sklicanja sabora ne bo nikake izpremembe, izvzemši ako poda smešni baron Rauch sam ostavko, ki bi bila takoj sprejeta. Dr. pl. Nikolić, bivši podban, je izjavil, da je nujno potrebno, da tepeni ban Rauch čimprej izgine s svojega mesta, ker se bodo sicer politične strasti še bolj razvnele ter se konflikt še bolj poostri. Zaradi demonstracij na kolidvoru 29. m. m. proti banu Rauchu je izdala hrvatska vlada naredbo na rektorat, da se pri najmanjših zopetnih izgredih takoj zaključi vseučilišče za vse leto. — Hrvatski listi javljajo, da je situacija na Hrvatskem precej jasna. Sabor se ne razpusti, Rauch bode moral oditi in ž njim vsak ostane k starih časov. Madjari so sedaj tam, kjer so bili za časa reške resolucije. Hrvatje pa so sedaj v mnogo ugodnejšem položaju. To je sad Wekerletove bedaste gonje proti Hrvatom.

Proti slovenski univerzi. Zadnjič smo že poročali, da je sp. štajerski poslanec Marekl grmel proti slovenski univerzi, zdaj pa so se tudi nemški burši oglasili proti slovenskemu vseučilišču. Izročili so celo naučnemu ministru dr. Marchetu in nem. ministru fanatiku Peschki nekakšno spomenico, v kateri ti alkoholu in Veneri udani sinovi Germanije protestujejo proti ustanovitvi vseučilišča za Italijane, Slovence, Maloruse in Hrvate. Trdijo pa ti drzni pobiči, da ti narodi nimajo sami toliko denarja, da

bi mogli vzdrževati si vseučilišča, marveč bi jih morali vzdrževati nemški davkoplačevalci s svojim denarjem. Kaj sta ministra odgovorila na to aroganco, še ni znano. Da je Peschka buršem pritrjeval, pa po njegovem slovitem govoru v Gradcu ni dvomiti. Značilno pa je vsekakor, da se nemški burši, ki se delajo najsvobodomiselnjše in kulturne prvoboritelje, upirajo takim fanatizmom višji znanstveni kulturi drugih narodov. Nemci imajo menda kulturni monopol ali pa se boje kulturne konkurence. Gotovo je, da slovanski akademiki odgovore na burševsko spomenico, naši poslanci pa naj store nemudoma svojo dolžnost!

Slovansko vprašanje in ruskoangleško zblizanje. Projekt bar. Aehrenthala z novopazarsko železnico ima izredno posledico: vrgel je Anglijo v naročje Rusije in takoj izpremenil vse diplomatske zveze v Evropi. Vzajemno stoletno nezaupanje med Anglijo in Rusijo se je izpremenilo v zvezo! Obe državi vidita v Avstro-Ogrski skupnega nasprotnika v nemškem „Drangu nach Osten.“ Proti nemško-avstrijsko-italijanski trozvezi se je osnovala nova trozveza Rusije, Anglije in Francije. Avstrijski Slovani se morejo oviranja nemške politike na Balkanu le radovati. Aehrenthal je s svojim načrtom zjedini vse ruske stranke v odporu proti nemškemu naklepu med balkanskimi Slovani. Vse rusko časopisje vidi, da je naša država le pionir prodirajočega germanizma proti Slovanom in proti Rusiji. V peterburškem listu „Slovo“ piše knez Grigorij Trubeckij, da se mora z ozirom na novi evropski položaj uravnati ruska notranja in zunanja politika. Notranje slovansko vprašanje Rusije je poljsko vprašanje; zunanje pa podpora vseh Slovanov, ki trpe pred Turki in Nemci. Ne le Rusiji, nego tudi Angliji in vsem romanskim državam mora biti ležeče na tem, da se ne poruši v Evropi ravnotežje med nemštvom in slovanstvom. Ker pa se Slovani povsod le branijo pred napadajočim nemštvom, mora Rusija podpirati vse nasprotnike Nemcev. Slovansko vprašanje je evropsko, mednarodno ravnotežno. Ruska diplomacija mora začeti odločno slovansko politiko.

„Narodni uspeh“ Madjarov. 18. m. m. je stal pred budimpeštansko poroto Jan Greguška kot pisec člankov „Zaspanci, zdramite se!“, priobčenih v slovaškem „Slovensk. Tyždenniku.“ Članek je pozivljaval Slovake, naj se organizirajo v borbi za splošno volilno pravico. Na Ogrskem si stoje nasproti privilegiranci in široke ljudske vrste, katerim nočejo ti privilegiranci odstopiti niti mrvice pravice. K privilegirancem tudi spadajo renegati, ki so največji paraziti slovaškega naroda. Državni pravdnik je smatral te besede za krut in žaljiv napad na Madjare, dasi o Madjarih v člankih sploh ni bilo govora, — in Greguška

znano deželo, kot v najčudovitejšo uganko. Sladek je bil njen nasmeh, ko je tako gledala ter govorila: Zakaj nismo razumeli te sreče, ki je prišla in sedaj odhaja? . . .

„Silva, Silva! . . .“ je klical gospod Seljak.

Nje oči so obstale in roka je postala hladna . . .

Zajokali so pri vratih in prižgali sveče . . .

— Dan je bil zunaj, lep in velik in kot da je napolnila vso sobo velika pesem ljubezni . . .

* * *

Tako so prešli časi . . .

Sedeli smo potem v troje in malo govorili; spominjali se nismo preteklih dni, kajti Silve ni bilo več med nami. Gospod Seljak se je postaral hitro, in prišli so sorodniki na pristavo . . . Ko je bila zunaj pomlad, sem hodil v lepih jutrih kot pred letom. Kmetje so vozili od jutra do večera Italijanu les.

Nekoč sem srečal Repca. Smejale se je od daleč in rekel: „Vse bodo posekali, še vitrnike . . .“ In je šel dalje . . .

Kadar sem prišel na pristavo, me je sprejel pri vratih Sir. Hodil je žalostno okoli, kot da nečesa išče. S poniknjeno glavo je stal ob potu in gledal motno. Bil je kot brez življenja . . .

je bil obsojen na 5 mesecev ječe in 1000 K denarne globe.

Nov političen poraz Bülowa. S svojo protipoljsko politiko Bülow nima sreče. Blamiral se je že parkrat in moral je odnehati v bistvenih točkah svojega protipoljskega zakona. Poljakom se posestva kar tako nasilno, kakor je hotel Bülow, vendarle ne smejo prodajati. A tudi novi društveni zakon se ni sprejel tako, kakor je želel Bülow. Ta moderni rabelj naroda Poljakov je hotel, da se morajo vsi javni shodi vršiti le nemško. Na javnih shodih naj bi smeli Poljaki govoriti le nemško! Smešna krutost blaznega domišljavca! Odsek drž. zbora je to budalost zavrnil. Bülow pa ima eno blamažo več.

Znaki revolucije na Ruskem. Jedva se je začelo govoriti o možnosti vojne med Rusko in Turčijo, ko so se začeli oglašati neugnani revolucionarji z novimi krvavimi dejanji na vseh koncih in krajih. Po vsem je videti, da bi se notranji sovražnik Rusije ne obotavljal, zvezati se s sovražnikom Turkom, kakor je bil svoj čas pomagač Japoncev ter jim dopomogel k zmagi. Zdi se, da je ruska policija pridobila že veliko prakso v zasledovanju revolucionarjev in zarotnikov. Potem, ko je razgnala zaroto, ki je stregla po življenju carju, velikemu knezu Nikolaju in ministrskemu predsedniku Stolypinu, je zatekla v Varšavi 35 revolucionarjev. Tudi na drugih krajih, zlasti na Kavkazu je zasledila policija mnogo zarotnikov. V Erivani je zavohala celo revolucionarsko hišo, kjer so imeli spravljenega mnogo razstreliva, orožja, bomb in različnih uniform. V Tiflisu so prišli na sled revolucionarjem, ki so si naredili ime „novi teroristi“. V Varšavi so zatekli celo vrsto poljskih revolucionarjev, ki so imeli svojo pisarno na nekem sadovnjaku med drevjem.

Atentat na šaha. V Perziji vse vre. Ljudstvo je jako nezadovoljno s šahom, ker ne misli resno na ustavo, dasi je prisegel nanjo. Več ko 80.000 fanatikov, takoimenovanih patriotov, je v Perziji, ki mu tega ne morejo odpustiti. Zato je pač naravno, da strežejo šahu po življenju. Ko se je peljal te dni Mohamed Ali šah po teheranskih ulicah v spremstvu svojih dvornikov, se je res zgodil bombni atentat. Toda napadaleci so vrgli bombo na napačno kočijo, tako da je šah za enkrat odšel nesreči. Vsekakor s tem stvar ni končana. Šah je jako nepopularen. Ljudstvo ne veruje, da bi mogel dolgo vladati, med drugim tudi zato, ker se mu je pri kronanju krona napačno posadila na glavo. V Perziji je nebroj tajnih društev, ki s skrajnim fanatizmom ščujejo proti šahu ter nagovarjajo ljudstvo na vse možne načine, naj se osvobodi nasilne vlade. V Perziji so naveličani absolutizma in hočejo, da se vlada evropsko. Že sedanjega šaha prednik Nasreddin je bil umorjen, in kdo ve, če ne zadene ista usoda sedanjega reakcionarnega šaha, ki se s parlamentom le igra in ljudstvo le izrablja: vpliv Turkov in Rusov je v Perziji vedno večji. Morda nismo več daleč koncu svobode Perzov.

Štajersko.

Štajerski Slovenci za šolstvo. O zahtevah glede šolstva je sprejela narodna stranka na Štajerskem na svojih shodih preteklo nedeljo tole resolucijo: Narodna stranka smatra ljudsko izobrazbo za glavni predpogoj narodne osamosvojitve. Zaradi tega protestira proti vsakemu okrajšanju šoloobvezne dobe in poslabšanju ljudskega šolstva z uvedbo poldnevne pouka. Iz vzgojevalnih in zdravstvenih razlogov pa se izreka za uvedbo nerazdeljive pouka v ljudskih šolah. — Uvažujoč, da je vsestranski razvoj šolstva, kakoršen je vsakemu narodu potreben, mogoč samo tedaj, ako o njem odloča narod sam, zahteva narodna stranka za štajerske Slovence popolno avtonomijo na šolskem polju, za sedaj takojšnjo delitev deželnega šolskega sveta v slovenski in nemški odsek, oz. ustanovitev posebnega oddelka za slovensko šolstvo pri deželnem šolskem svetu za Štajersko. — Narodna stranka.

„Prijetno je govoriti z vami, ko sva tako prijatelja. Imava skoraj iste misli. Jaz sem bila tako sama, in vi ste se me ogibali. Srdili ste se name . . .“ Zatrepetala so nje ustna in lice je obledelo . . .

„Ne, gospodična; umaknil sem se, ker sem mislil, da je vam tako ljubše. Slutil sem, da sem odveč. Zdaj so se časi izpremenili . . .“

„Ali mi odpustite? . . .“

„Ničesar nimam odpuščati, gospodična Silva . . .“

„Vidite, to mi je bilo težko. Zato mi odpustite, in jaz bom srečna.“

„Nimam kaj odpuščati, gospodična Silva . . .“ sem rekel.

Pogledala me je z udanim pogledom. Molče mi je dala roko in gledala s tistim pogledom, očitajočim, prosečim . . .

* * *

Sedeli smo v troje z gospodom Seljakom in majorjem. Oči so jima bile trudne in obraza polna skrbi. Igrali smo tarok in malo govorili. Spominjati se nismo hoteli preteklih dni, kajti Silve ni bilo med nami . . .

Prišlo je namreč tako, da so se nekoč zagledale njene oči tja v samo večnost, rdečice ni bilo več na njenem licu in njena roka je postajala hladna. Gledala je tja daleč kot v ne-

zahteva od dežele dosledno izvršitev narodne ravnopravnosti na polju šolstva s tem, da se ustanovi razumno število meščanskih in strokovnih šol na Sloven. Štajerskem in da se ustanove manjšinske ljudske šole za Slovence ob jezikovni meji in sploh povsod, kjer tvorijo Slovenci v nemških krajih kompaktno manjšino.

Doktor Josip Vošnjak, odlični slovenski politik in pisatelj, je dne 1. t. m. na svojem posestvu v Visolah pri Sloven. Bistrici praznoval 50 letnico svojega doktorata. Blagi rodoljub je pravkar prestal nevarno bolezen, a je zdaj zopet zdrav. Bog ga živi!

Štajerski „Narodni svet“ pridno nabira statistične podatke z jezikovne meje.

Trgovsko-obrtna zbornica na Spodnjem Štajerskem. V zadnjem času se je mnogo pisalo o ustanovitvi češke trgovske obrtne zbornice v Kraljevem Gradcu. Tudi Nemci zahtevajo sedaj svojo južnočeško zbornico v Budjejevicah. Tako se borijo drugi narodi za svojo gospodarsko osamosvoje, mi pa se zadovoljujemo z drobtinicami, ki padajo z vladine mize. Štajerski Slovenci že dolgo krvavo občutijo pomanjkanje lastne trgovsko-obrtnice, saj so pri graški brez pravic. Naše trgovstvo in obrtništvo je že dovolj razvito, da se lahko upravlja samo. Misel je izprožena, treba jo le žilavo in energično izvesti do zmage. Gospodarska ločitev od Gradea bodi v prvi vrsti naš program.

Brezno ob Dravi na Štajerskem. Kako malo narodnega ponosa imajo pri nas ljudje, je razvidno iz tega, da je sklenil naš občinski odbor samo nemško uradovati, in to pri 91% Slovencev! Dva nemška mogočnega zapovedujeta celi občini, seveda, ker je revna in pri njima zadolžena. Slovenski denarni zavod bi izpremenil razmere mnogo na boljše. Knjižnica, ki jo ustanovi pri nas podravska podružnica „Prosvete“, bo jako blagodejno vplivala na naše nezavedne občane. Slovenski listi naj bi se brezplačno pošiljali v ta kraj, da bi izpodrinili jako nevarnega „Štajerca“, ki je pri nas grozovito razširjen. Dvorazredna šola goji v otrokih le nemški fanatizem, istotako v bližnji Velki, kjer gospoduje znani od nemškega „Schulvereina“ podpirani Arich. Okoliške občine, ki so to šolo pozidale, so vse v slovenskih rokah in vendar mirno gledajo, kako jim ta renegat odtujuje mladino.

Nova podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Rajhenburg-Videm in okolico deluje prav živahno. Odbor je v krepkih rokah zavednih rodoljubov, ki so nam jamstvo, da bode podružnica vrlo vspevala in rodila sadov glavni družbi, pripomogla pa tudi k narodni probuji v celem okolišu. Kaj pa dela desni breg Save od Radeč do Krškega?!

Koroško.

Slovenski zmagi na Koroškem. Zopet beležimo vesele novice iz Korotana. Občina Svetna vas je naša. Na občinskih volitvah dne 13. svečana t. l. je v vseh treh razredih zmagala slovenska stranka. Takisto sijajno so zmagali Slovenci na občinskih volitvah v Globasnici.

Gozdovje na Koroškem prinaša svojim lastnikom lepe dobičke, ako so pametni in se ne dajo ogoljufati od premetenih prekupovalcev. Tudi slovenski Korošci so začeli v zadnjem času precej živahno trgovino z lesom; vendar jih je še primeroma malo ter imajo glavni dobiček še vedno Lahi, ki prihajajo trumoma v deželo ter delajo z lesno trgovino imenitne kupčije, dostikrat na veliko škodo slovenskih kmetov. Zato je pač obžalovanja vredno, da so baš slovenski Korošci tako malo podjetni ter prepustajo masten zaslužek tujcem, ki jih čestokrat grdo opeharijo. Ravno v tej stroki kupčije bi bili velike vrednosti domači trgovci. Denar bi ostal v slovenskih rokah, dežela bi bogatela. Da bi mogli naši trgovci vzdržati konkurenco s tujimi, bi bilo pač najbolje, da jih stopi nekaj skupaj, ki naj bi ustanovili nekako društvo ali zadrugo. Le potom dobrega gospodarstva in uspešnega trgovstva ter obrti mora obogateti

vsak narod, zato, Slovenci, na krov! Lotite se trgovine z lesom, da ne bo v bodoče več odnašal dobička — tujec!

Slovensko kmetijsko društvo namerava ustanoviti koroški Slovenci. Na Koroškem se je vobče v zadnjem času začelo živahno gospodarsko in društveno gibanje.

Primorsko.

Deželnozborske volitve na Goriškem. V torek so končale volitve za goriški deželni zbor. Oddanih je bilo v splošni skupini 18.231 glasov. Izmed teh so dobili napredni kandidati: dr. Franko 8830, Štrekelj 8735, Križnič 8698, klerikalei: Fon 8972, dr. Pavletič 8850, dr. Breclj 8829, a socialisti: Bevk 616, Leban 624 in Vrčon 660 glasov. 250 glasov je bilo razcepljenih. Absolutna večina znaša 9117. Ker noben kandidat ni dobil toliko glasov, se je odredila ožja volitev, ki bo prihodnji teden. Ker bodo prihodnjič bajé glasovali socialisti za narodnonapredne kandidate in ker je pričakovati s Krasa večje udeležbe kot prvič, je pričakovati, da zmagata združeni narodnonapredna ter agrarna stranka. Vsekakor je bilo jako pametno in pravilno, da sta se združili te dve stranki in bi bilo prav toplo želeli, da se dožene tudi na Kranjskem kaka zveza med agrarnimi strankami in med narodnonapredno stranko. — V kmetijski skupini so se začele volitve na Goriškem 4. t. m. Napredni stranki kandidujeta v goriški okolici Fr. Obljubeka, Iv. Savnika in Fr. Špacapana; v tolminskem okraju Ant. Juretiča in Luc. Kovačiča, na Krasu pa dr. G. Gregorina in Jos. Štreklja. Dosedaj je položaj za narodnonapredno stranko povsem ugoden.

Štrajk koprskih učiteljskihnikov. 4. marca zjutraj so začeli štrajkati slovanski učiteljskičniki v Kopru ter so zahtevali pouk pedagogike, zgodovine in zemljepisja v slovenskem oz. hrvaškem jeziku, namesto v nemškem. Ob nedeljah hočejo imeti slovansko pridigo, ne pa italijansko. Tudi učiteljskičniki italijanskega oddelka prvih treh tečajev so zapustili šole, zahtevajoči iste pravice, kakor slovenski tovariši glede svojega jezika. Istega dne opoldne je bilo nekaj demonstracij po mestu.

Goriškemu kmetijskemu društvu je dovolila vlada 10.000 K podpore, ki naj jih uporabi v povzdigo kmetijstva, zlasti za živinorejo, prašičerejo, čebelorejo in za razdelitev nagrad za vzorne hleve in gnojišča.

Epilog laškega napada na Slovence v Trstu dne 25. avg. m. l. Takrat so tržaški italij. fanatiki napadli spreved Slovencev s kolodvora v Sv. Jakobu. V sprevedu je bilo tudi ljubljansko pevsko društvo „Slavec.“ Laški mladeniči so s palicami navalili na Slovence, a bili so seveda tudi pošteno zavrtnjeni. Neki laški medicinec pa je udaril nekega muzikanta, slučajno Laha, tako po glavi, da ga je opasno ranil. Te dni se je vršila proti akademiku Mestronu obravnava. Dobil je sicer le 3 dni zapora, plačati mora pravdne stroške in 50 K za bolečine, toda dobro je, da se je statuiral eksemplj!

Nova laška lekarna. V Gorici bodo odprli v bližini ulice sv. Klare novo lekarno. Lekarnar bo Lah J. Tromba iz Rovinja. Tako bo v Gorici šest lekarn, in sicer so vse laške. Vse pa žive po veliki večini od Slovencev.

Tržaško Staro mesto pade. Takoimeno v Staro mesto v Trstu, kjer je nakopičeno toliko bede in vsakovrstnega zla, kjer stanuje v nezdravih luknjah na enem hektarju zemlje povprečno 1246 ljudi — bo padlo. Občinski svetnik in notar dr. Dapiera je izdelal načrt, naj bi mestna občina na svojem 13.000 m² obsegajočem stavbišču v starem mestu zgradila 38 štirinadstropnih hiš z delavskimi stanovanji, kamor bi se spravilo 3000 do 3500 prebivalcev. Stroški so preračunjeni na 4 milijone K, a občina se zanaša tudi na državno podporo.

Narodno knjižnico je otvorilo tamburaško in pevsko društvo „Svoboda“ v Renčah pri Gorici dne 26. prosinca t. l. Naprej, žareča luč prosvete!

Akad. ferijalno društvo „Balkan“ se je sestalo pred dobrim letom. Namen mu je širiti omiko, z njo vred narodno zavednost na tržaškem ozemlju. Pričelo je svoje rodoljubno delovanje na Opčinah, kjer je otvorilo pred pol letom knjižnico (okrog 200 knjig). Ljudstvo si željno izposojuje knjige in knjižničar čestokrat obžaluje, da nima na razpolago več primernega čtiva. Openska knjižnica je privabila v svoje krilo celo nekaj takih Slovencev, ki so se o velitvah družili z italijansko stranko. Druga „Balkanova“ knjižnica je nameščena pri Sv. Ivanu (krog 160 knjig); tretja bo v Bazovici, četrta v Rocolu. Snuje se knjižnica v Koprivi na Krasu, kjer bo tudi „Balkan“ sodeloval. Naši primorski dijaki so se izkazali vrle delavce na narodnem polju, podpirajmo njihovo društvo s knjigami in novci, da nam učvrste slovenstvo ob jadranskem morju.

Kranjsko.

Slovenskim volilecem slovenskih mest in trgov.

Pri deželnozborski volitvi 28. svečana 1908 ste šli navdušeno in neustrašeno v boj za sveto slovensko stvar in vsled svoje narodne zavednosti preprečili poskušeni atentat na slovenski značaj naših slovenskih mest in trgov.

Povsod ste stali v boju kakor skala za naše slovenske kandidate proti raznim „neodvisnim“ kandidatom, ki so pod krinko svoje „neodvisnosti“ hoteli zanesi v Vaše vrste neslogo in zmešnjavo, ki so računali na Vašo narodno mlačnost in hoteli tako oropati Vaša mesta in trge najlepšega pridevka: slovenskega imena.

Vi slovenski volilci slovenskih naših mest in trgov pa ste v svoji narodni zavednosti opazili pravočasno to grdo nakano, ter s svojo narodno disciplino pripomogli do zmage izvoljenim slovenskim kandidatom naprednega mišljenja, s tem pa ob enem dali zaslužno lekcijo ne samo „neodvisnim“ kandidatom, temveč posebno tudi vsi oni čudni družbi, ki se je z vso vnemo poganjala in pehala za izvolitev „neodvisnih“ kandidatov.

Vaša zasluga je, da v Vaših slovenskih mestih in trgih še vedno ponosno plapolata belomodro-rdeča zastava in ne črno-rdeče-zlata poleg belo-rumene.

Veliko je bilo sovražnikov, a tem bolj častna je zmaga, katero ste izvojevali.

Slovenski volilci slovenskih mest in trgov! V slovenskih svojih srcih najdete najlepše zadoščenje za svoj možati nastop za slovensko stvar — naša dolžnost pa je, da Vam javno priznamo, da je zgodovinski dan 28. svečana 1908 našel slovenske volilceslovenskih mest in trgov pripravljene na braniku za slovenske svetinje.

Za sijajno izpričano narodno zavednost Vam izrekamo slovensko zahvalo in Vam kličemo: „Naprej zastava Slave!“

V Ljubljani dne 29. svečana 1908.

Slovensko društvo v Ljubljani.

Deželnozborna ožja volitev v Idriji se je izvršila v sredo s tem, da je zmagal učitelj-urednik in pisatelj Engelbert Gangl s 178 glasovi nad dosedanjim poslancem dekanom Arkom, ki je dobil 132 glasov. Odločili so zmago glasovi socialno-demokratskih delavcev, ki so pri prvi volitvi glasovali za svojega kandidata, urednika-pisatelja Etbina Kristana. Da se je moderna in napredna stranka slovenskih socialnih demokratov v Idriji odločila za naprednega in svobodomiselnega meščanskega kandidata, je povsem naravno. To bi se moralo zgoditi povsod in vedno. Naprednjaki te in one stranke imajo temeljna načela ista. V bodoče bo treba držati se najstrožje norme: naprednjak ne delaj ovir naprednjaku! Kjer imajo slovenski socialni demokratje moč, jih podpiraj narodno-napredna stranka, in nasprotno. Če se bo postopalo tako, izgine sedanji abnormalni vpliv S. L. S. ondi, kjer imajo združeni naprednjaki in socialni demokratje večine. To veljaj za vse dežele, kjer bivajo Slovenci. Treba je le treznega in pametnega dogovora o pravem času; treba je obojestranske odkritosti in poštenosti. Ob izvolitvi g. E. Gangla nas veseli dejstvo, da ima zdaj tudi naše napredno učiteljsko v deželni zboru sposobnega in izkušenega zastopnika.

Mi pa ostanemo . . . Zmagal je torej tudi kandidat Engelbert Gangl in s tem so vsi mandati kranjskih mest (izimši kočevski) v posesti naprednjakov, svobodomislecev. Edini kmetski mandat vipavski so naprednjaki izgubili, a zato so pridobili še edini mestni mandat, ki je bil doslej le kratko dobo v posesti Slov. Ljudske Stranke, t. j. idrijski. Število mandatov je ostalo torej neizpremenjeno v posesti naprednjakov i S. L. S. Obe stranki nista ničesar pridobili in ničesar izgubili. Vendar pa so naprednjaki zdaj še na boljsem, kakor so bili v bivšem deželni zboru. Zdaj je narodno-napredna stranka izključno meščanska stranka, povsem enotna. Izgubivši edini svoj kmetski mandat, se je napredna stranka le osvobodila zadnje ovire, da vrši poslej čisto meščansko politiko. Takisto pa je pridobila S. L. S. s tem, da ima zdaj vse in le kmetске mandate ter nobenega mestnega mandata več. Tudi njena politika bode poslej enotnejša. Zadnje volitve so pokazale, da stoji vse kranjsko meščanstvo, vsa inteligenca, vsa elita kranjskoslovenskega razumnštva za narodno-napredno stranko; pokazalo pa se je tudi, da stoji kmet za S. L. S. Pač v malokaterem deželni zboru imajo stranke toli izrazit in jasen program, kakor v kranjskem. Tu ni nobene zmede več, nobenega nenaravnega razmerja; stranki sta ločeni ostro in razločno. Na eni strani čisto kmetški, na drugi strani čisto meščanski poslanci, v sredi pa čisto nemški, veleposestniški privilegiranci. Nove volitve so torej vzduh v deželni zboru le razčistile in ustvarile povsem jasen položaj. S. L. S. je mislila, da bode ob novih deželnozbornih volitvah decimirala narodno-napredno stranko, jo oslabilo in zmanjšala do neznatnosti. Toda številno razmerje se ni na nobeni strani prav nič predrugačilo. Špekulacija se je povsem ponesrečila. Nasprotno, narodno-napredna stranka stopa v novi deželni zbor še enotnejša in s tem še močnejša, kakor je bila. Pametni politiki na strani S. L. S. bodo znali s tem dejstvom računati. Boj je ostal za S. L. S. brezuspešen. Zdaj je na vrsti pametno in razsodno upoštevanje dejstev.

Slovenska Ljudska Stranka pride v deželni zbor kranjski kot najmočnejša. Na vseh volilnih shodih in v vseh svojih volilnih oklicih je naznanjala, da ji gre le za uspešno delo deželnega zbora in odbora ter da hoče delovati za vse slovenske sloje in vse slovenske stanovce. Mi ji to verjamemo. Dobro. Ali da bo to možno, je treba, da stori S. L. S. vse, da se odstranijo vse ovire rednega funkcioniranja. Najnaravneje bi bilo, da se ustvari delavni program, ki biga solidarno zastopali vsi slovenski poslanci brez razločka. Saj so vendarle vsi Slovenci, ki vsi ljubijo slovensko domovino ter hočejo varovati slovenske pravice. Skupni sovražnik nam je Nemec, ki ne dela razločka med slovenskimi

strankarji. Nemcu je vseeno, bodisi naprednjak, bodisi pristaš S. L. S. Iz tega sledi, da mora biti narodnostno slovensko vprašanje podlaga skupnega delovanja vseh slovenskih deželnih poslancev. Ako ni resnica, da ima dr. Šušteršič zvezo z Nemci, potem je možno, da Slovenci skupno postavijo Nemce v dežel. zboru na mrzlo. Dolžnost močnejšega pa je, da stopi k šibkejšemu. Proč z nemškimi privilegiji! Proč z odločilnim vplivom tujcev in priseljencev! Borimo se med sabo za načela, a tujec naj se med našo domačo pravdo ne vtika! Prepričani smo, da je kompromisno razpoloženje v Slovencih danes splošno jako živo. Dr. Tavčar ga je odkritosrčno naglašal v ljublj. obč. svetu. Ako je dr. Šušteršič svoboden rodoljub in ako je S. L. S. res slovenska, potem ne dvomimo, da kompromisna pogajanja ne morejo ostati brez koristi za skupne narodne interese.

Bodi konec! Še po volitvah ne ponehajo po slovenskih listih zoprne rekriminacije, in vsak dan čitamo nove napade, nova sramotjenja in nove osebne žalitve protikandidatov. Gospodje žurnalisti, bodi konec! Zmagalec, ki tepe in suje še na tleh ležečega nasprotnika, ne ravna kavalirsko. Zmagalec, ki ne ravna kavalirsko, pa zmanjšuje svoj ugled in škoduje sam sebi. Borili smo se za načela in ne za osebe! Torej pustimo zdaj osebe na miru! Ne pozabljajmo, da imajo te osebe, naši rojaki, tudi svoje, da imajo čast in poštenje, ki ga jim, Nemcem v radost, ne uničujemo! Izkušajmo poraženega nasprotnika izpreobrniti in če možno, pridobiti! Veselimo se zmage, a ne opajajmo se nad njo, da ne postanemo surovi! Doslej smo se borili, zmage smo se naveselili in zdaj — hajdi! resno na delo! Rekriminacij pa bodi povsem konec!

Kam plovemo?! Pišejo nam: Ljubljanski občinski svet je opozoril slovensko javnost, da se je začelo pri deželni sodišči v Ljubljani s slovenščino nekako pometati. Predsednik, včasih vzor-mož rodoljub, je začel na stara leta čudno kolebati. Baje hoče pred vstopom v pokoj doseči še visoko odlikovanje. Mi mu to odlikovanje od srca privoščimo, saj si ga je s svojim mnogoletnim uradovanjem pošteno zaslužil, toda nikakor se ne sme to zgoditi na škodo našega jezika. Vpliv deželne vlade na deželno sodišče je označil že ljubljanski občinski svet. Deželno sodišče naj bi dopisovalo celo pri slovenski občini v nemškem „uradnem“ jeziku? Quod non! In kakšne okrožnice g. prezidenta krožijo okoli okrož. sodišč! G. dež. sod. predsednik postaja sila mehak pod pritiskom nem. ministrstva. Saj razumemo ves položaj: predsednik je utrujen in star, in vlada to dejstvo zlorablja. Govori se pa celo o nekih sitnostih, ki jih imajo prenašati slovenski sodni uradniki zaradi svojega jezikovno objektivnega uradovanja. G. g. poslanci, tu bo treba energične besede! Glejte na severno Češko in — posnemajte Nemce! Vedenje kakega Laschana, ki trga slovenski sod. odlok, Vam vendar odpira oči? Ako si drzne tako razgrajati proti slovenščini c. kr. vladni svetnik, potem pač vidimo, kaj se vrši za kulisami. In afera pred deželni sodiščem zaradi slovenskega zdravniškega izvida je nad vse značilna. Ako je obdolženec Slovenec, mora biti vsa obravnava slovenska. A glej, slovenski sodniki, seveda svetniki, delajo sumljive jezikovne koncesije. Dr. Krisper in dr. Ravnihar sta postopala povsem pravilno, zahtevaje slovenski zdravniški izvid pri slovenski obravnavi. Tudi zapisniki slovenskih obravnav morajo biti le slovenski. A senat, v katerem sedita dva Slovenca, je to zahtevo odklonil z motivacijo, da mora (!!) vsak (!!) porotnik znati slovensko in nemško! Daleč smo dospeli v svoji borbi za enakopravnost slovenščine, res! Začeti bo treba prav energično ropotati. Zdi se, da ima minister Peschka svoje pomagачe tudi na Kranjskem. Naše ovčje pohlevnosti mora biti torej konec. Energični in brezobzirni znajo biti Slovenci pač proti lastnim rojakom. Tu se ne boje nobenega, še toli krutega sredstva, ako treba pobiti Slovenca. Čas je, da pokažejo isto energijo in brezobzirnost tudi proti c. kr. dež. vladi in ministrstvu! In še

nekaj: iščimo in pobijajmo resnične nemškutarje, ki nam delajo resnično narodno škodo!

Jurist.

Bojkot slovenskega trgovca. Nemci hujskajo k bojkotu slovenskega trgovca Antona Kajfeža veletržca z vinom v Kočevju. Dasi imajo kočevski trgovci vsaj polovico slovenskih odjemalcev, Kajfež pa le tretjino nemških, hujskajo zdaj Nemci proti njemu po vseh zakotnih listih. Tako delajo Nemci, a mi — Slovenci — vendarle najrajše podpiramo svoje politične in narodne nasprotnike ter ubijamo lastne rojake. Opozarjamo slovenske gostilničarje na veletrgovino g. A. Kajfeža in jim kličemo: Svoji k svojim!

Slovenski Branik. Druga številka „Slovenskega Branika“ je izšla. Vsebina je zelo zanimiva ter obseza sledeče: Sprejem. — Zadnje in predzadnje ljudstveno štetje na Koroškem. — Šolski učenci za družbo sv. Cirila in Metoda. — Krmin in okolica. (Kulturno-narodnopsna črtica.) — Družba sv. Cirila in Metoda. — Zamejni Slovenci. — Z narodnega bojišča. — Obrambno delo naših bratov. — Kaj delajo naši narodni nasprotniki? — Slovstvo. — V nobeni rodoljubni hiši bi se ne smelo „Slov. Branika“ pogrešati, ker je to edini obrambeni list, ki ga imamo Slovenci. — List stane za celo leto 2 kroni 40 vin. Naroča se pod naslovom: Upravništvo „Slovenskega Branika“ v Ljubljani, Tržaška cesta 33.

Zveza jugoslovanskih akademičnih društev v Pragi. Jugoslovanska akademična društva, izvzemši bolgarsko in slovensko akademično društvo „Adrija“, so si v Pragi podala roke k bratski zvezi in se združila. Najela so si skupne prostore, v katerih zamorejo z združenimi močmi vršiti svojo nalogo, ki so si jo bila postavila — zblizanje jugoslovanskih narodov. Društva pravijo: Naša naloga bo, da zanesemo med svoj narod razumevanje slovanske misli, da dobi ta velika misel tudi realnosti, ki ji zamore pomoči do zmage in da napovemo odločen boj onemu frazerstvu, ko se poraja le v plitkih dušah in se izraža v bobnečih besedah, ki oglašajo in ne vzbujajo odmeva v srcu! S propagando panslavizma a la Cerep-Spiridonovič ne rešimo svojega naroda. Iz teh razlogov smo se združili, da rešimo ta problem v malem med seboj, — da odgojimo v sebi zavest in spoznanje naloge, ki nas čaka. Upamo, da se pokažejo rezultati tega našega dela že sedaj, a še mnogo bolj, ko se razidemo kot celi možje širom naše Jugoslavije, poslanci bratstva in sloge in bojevniki za svobodo duha in zemlje naših narodov! — Jugoslovanski dijak je dobil vedno od svojih domačih tudi pomanjkanje za brašno, ko je nastopil svojo pot na univerzo. Vedno se mora bojevati s pomanjkanjem najpotrebnejšega. V tem stanju žrtvuje mnogo od svojih dohodkov za društvene in organizacijske potrebščine, — ker pa nam ti borni novi komaj zadostujejo za najpotrebnejše, smo prisiljeni, da se obrnemo za denarno pomoč na vse naše denarne zavode, društva, korporacije in posameznike, ki se zanimajo za življenje svojega dijaštva. Zaeno prosimo vse naše zavode in trgovce, ki so v katerikoli zvezi s Prago, da vodijo svojo korespondenco v materinskem jeziku, a posebni odsek naše „Zveze“ se bode bavil s prevajanjem teh dopisov. Na ta način zamorejo znatno podpirati svoje dijaštvo in obenem našo zvezo. Domovina! Tukaj je polje za rodoljube, tukaj naj poprimo krepko za delo možje, ki jim leži na srcu lastna — in bodočnost celega naroda! Jugoslavija se probuja, bratsko si podajajo roke vaši sinovi daleč od vas, — sledite jim in pomagajte jim, kajti pot je dolga in strma, solnčni cilj pa še daleč, daleč! Vse dobrovoljne prispevke in darila sprejema skupni blagajnik gosp. Viljem Kucec, tehnik, Brandlová ul. 31. III. Kral. Vinogradi.

Tridneven kmetijski tečaj na Grmu priredi vodstvo kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu od 8. do 10. marca t. l. Pouk se bo vršil vsak dan od 9. do 12. dopoldne in od 2. do 4. popoldne in bo združen s praktičnimi razkazovanji. Pouk bo brezplačen in se ga more udeležiti vsak odrasel kmetovalec. Spored bo naslednji: **V nedeljo, 8. marca: Do-**

poludne od 9. do 12. O pridelovanju krme. Katere trave je sejati med deteljo po njivah in za napravo novih travnikov. Kje in kako je kupovati deteljno in travno seme. Popoludne od 2. do 4. O kmetijskem združništvu. Nakupovalne zadruge. **V ponedeljek, 9. marca:** Dopoldne od 9. do 12. Živinoreja. Reja krav in njena važnost za povzdigo mlekarstva. Krmljenje molznih krav. Goveji hlevi. **Popoludne od 2. do 4. Živinorejske zadruge s posebnim oziranjem na prašičorejske in perutninarske zadruge.** **V torek, 10. marca:** Dopoldne od 12. do 9. Mlekarstvo. Prodaja mleka v mlekarne. Ravnanje z mlekom. Skupno izdelovanje in prodaja presnega masla. **Popoludne od 2. do 4. Združne mlekarne.** — Vabimo vse napredka željne gospodarje, da se udeležijo tečaja in da to naznanijo kakor hitro mogoče vodstvu šole. Gospodarji, ki se ne morejo udeležiti tečaja vse tri dni, se ga lahko udeležijo ob posameznih dneh, a naj to naznanijo vodstvu. Vodstvo kranjske kmetijske šole na Grmu, dne 22. februarja 1908.

Raznoferosti.

† **Svatopluk Čech**, ki je umrl dne 23. februarja t. l. v Pragi, v 62. letu svojega življenja, spada v krog najodličnejših čeških pisateljev in pesnikov. Pokojnik je bil rojen dne 21. februarja 1846. l. v vasi Ostreden poleg Benešova ter se je ukvarjal spočetka, ko je dovršil pravniški fakultet na praškem vseučilišču, z odvetništvom, potem se je pa posvetil popolnoma književnosti. Prvo njegovo delo so bile črtice in spomini s potovanja po južni Rusiji, Krimu, Kavkazu, po Danskem in Nemčiji. Potem je bil dalje časa feljetonist pri staročeskem dnevniku „Pokroku,“ pozneje pa pri mladočeških „Narodnih Listih,“ ki so priobčili mnogo Čechovih izbornih pisanih pripovedek, satir, poezij in povestij. Najizbornejši plod njegove poetične nadarjenosti so „Pesmi sužnja,“ v katerih je opeval potlačevanje češkega naroda od Nemcev ter ogreval duha svojih rojakov k vztrajnosti v borbi z zatiralci. Prvi zvezek njegovih pesnij je izšel l. 1874. Nekaj let pozneje je prevzel uredništvo slovstvenega žurnala „Květy“ (Cvetje.) L. 1895 je bil voljen za poslanca v državni zbor. Dokaj povestij in pesnij pokojnika je prevedeno na nemški in druge jezike. V poslednjih letih se je pokojnik povsem ločil od sveta, živel v samotni ter se ogibal slehernih ovacij, katere so hoteli prirediti večkrat njegovi častilci njemu na čast. Tudi Slovenci imamo nekaj njegovih del v prevodu. Več mu spomin!

General Stössel pomiloščen. Na smrt obsojeni general Stössel je pomiloščen v enoletni lahki zapor. Car je pustil generalu Stösslu tudi pokojnino in redove. Stössel ima vendarle zasluge in je bil res tudi junaški; da je končno omagal, je sicer sramotno, a smrti ni zaslužil. Blamaža za rusko vojsko bi bila tudi prevelika, ako bi ustrelili moža, ki ima nemške redove in zlato sabljo Viljema II!

Edison in Tolstoj. Nedavno je poslal Edison enega svojih najnovejših fonografov grofu Levu Tolstemu. V pismu izreka svoje veliko spoštovanje do velikega, svetovnoslavnega pisatelja ter ga prosi, naj mu govori v fonograf par razlag svojega evangelija. Tolstoj je to željo izpolnil. Edison je tako poskrbel, da bodo ljudje še čez 100 in še več let lahko slišali, kako je govoril Tolstoj.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Rezerv. zaklada
iznaša:

kron 82.000

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od
vsakega in jih obrestuje

po 4 1/2 %

Denarni promet
v letu 1907:

kron 5.500.000

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5 1/4 % ali z 1 % amortizacijo, na menice pa po 6 %.

Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Urادuje se v centrali in v podružnici **vsak dan od 8. do 12. ure dop. in od 2. do 6. ure popoldne izvzemši nedelje popoldne.**

Poštno-hraniln. račun centrale št. 45.867. Podružnice na Jesenicah št. 75.299.

MARIBOR • Karčovin 138

IVAN LAMPRECHT ML.

Zavod svetlobnega slikateljstva in tovarna teh potrebščin se priporoča za

izdelovanje slik in vseh fotografiranih potrebščin

posebno se opozarja na svetlobno občutljive plošče v korist družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Najboljše delo, delu primerna cena!

Svoji k svojim!

Zahtevajte cenik!

Ortopedično zdravilni zavod

v katerem se zdravi pod nadzorstvom **dr. Ivana Oražna** raznovrstno skrivljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, neenaka ledja itd. se nahaja

na Turjaškem trgu št. 4, 1. nadstropje

Pojasnila daje **dr. Ivan Oražen** ob svojih ordinacijskih urah od 9. do 10. dop. in od 2. do 3. pop. v **Wolfvih ulicah št. 12.**

Zavod je odprt tudi o velikih počitnicah.

Tiskarna knjig in umetnin
A. Slatnar, Kamnik
se priporoča za v njeno stroko spadajoča naročila. Izvršitev lična. Cene zmerno.

Podružnica v Spljetu

Delniška glavnica:

2.000.000 K

Rentni davek plačuje banka sama.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani

obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun od dne vloge do dne vzdiga

po 4 1/2 %

Sprejema zglasila za subskripcijo deležev „Hotelske družbe z o. z. Triglav“ po K 500.—, 1.000.—, 5.000.— in 10.000.—.

Podružnica v Celovcu

Res. fond:

200.000 K

Rentni davek plačuje banka sama.

Honorarji romanopiscev. Pisatelji svetovnih narodov dobivajo dandanes uprav kraljevske honorarje. Seveda se najbolj plačujejo ona dela, ki jih občinstvo najrajše čita, neglede na njih umetniško vrednost. Conan Doyle, avtor znanih Sherlock Holmesovih romanov, je dobil n. pr. za vsako besedo svojih del 60 vinarjev. Saj so pa tudi ti kriminalni romani razširjeni po vsem svetu. Mark Twain dobi za pol vrstice približno 2 kroni. Tudi Dumas oče je prejel za vsak roman celo premoženje.

Književnost.

Knjige Slovenske Matice za l. 1907 so izšle letos nekoliko kasneje, a zato so toli mnogoštevilne, obsežne in debele ter krasne, kakor še niso bile nikdar, odkar obstoja naša Matica. Osem knjig obsega letos nad 90 tiskanih pol! Jasno je, da veljajo te knjige društvo več kakor 4 K ter ima zatorej „Sl. M.“ pri vsakem članu izgubo. Gotovo je, da toli bogatega daru „Sl. M.“ ne bo mogla več dajati svojim členom, ako se noče zadolžiti in delati z veliko izgubo. Členom se bo torej odločiti: ali manjše knjige — ali večja členarina? Po našem mnenju bi kazalo členarino zvišati na 5 K za vsakega člana. Tisk se je izdatno podražil, cene papirja in vezave so poskočile in honorarji pisateljem so se morali zvišati. Le členarina 4 K je ostala že desetletja neizpremenjena! Dandanes je vse dražje. Če hočemo imeti lepe in obsežne knjige „Sl. M.“, se moramo sprijazniti s tem, da se členarina „Sl. M.“ zviša za 1 K. Sicer bo moral odbor obseg knjig skrbeti! Letošnje knjige so sledeče: 1.) dr. Karel Štrekelj: Slovenske narodne pesmi. II. zvezek. Konec III. zvezka. Obsega narodne pobožne pesmi. — 2.) L. Pintar: Zbornik IX. zv. Obsega 6 literarnih, zgodovinskih in bibliografskih spisov dr. Iv. Prijatelja, dr. Fr. Ilešiča, Avg. Žigona, Ivana Steklase, Ivana Laha in dr. Janka Šlebingerja. — 3.) Ferd. Seidl: Kamniške ali Savinjske Alpe z geološkimi načrti in prerezi, z geološkim zemljevidom in s krajinskimi podobami. I. zvezek. Kot 5. del „Slovenske zemlje“ je izšel ta krasni zvezek uprav sijajne opreme in z izbornimi slikami po fotografijah F. Pavlina. To delo je v naši literaturi uprav epohalno. — 4.) Prevodi iz svetovne književnosti: Gorski venec Petra II. Petroviča Njeguša. Prevel R. Perušek. S tolmačem, zemljepisnim, zgodovinskim in estetsko-kritičnim vodom. — 5.) Knezova knjižnica. XIV. zvezek Ksaver Meško: Na Poljani. Roman. O tem lepem romanu Meškovem, menda najboljšem umotvoru našega pisatelja, izpregovorimo kmalu obširneje. — 6.) Zabavna knjižnica. XIX. zv. Prinaša 6 leposlovnih spisov Jos. Regalija, Ksav. Meška, Milana Puglja, Vlad. Levstika in Cvetka Golarja. Več v kratkem. — 7.) Hrvatska knjižnica. II. Vsebina: Iz St. Vrazovih pisem. — Odlomki iz spisov Ks. Šandorja Gjalskega in troje slavonskih leposlovnih spisov Jos. Kozarca in Joze Ivakića. — 8.) Letopis. Iz „letopisa“ posnamamo, da je prirastlo v zadnjem letu „Sl. M.“ zopet 1174 novih členov, tako da šteje danes „Sl. M.“ že 4635 členov. To nas utrjuje v prepričanju, da morejo marljivi poverjeniki pridobiti vsaj še 4000 členov!

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje hran. vlog: nad 24 milijonov K

Rezervni zaklad: nad 900.000 kron

v lastni hiši
v Prešernovih
ulicah št. 3

poprej na
Mestnem trgu
zraven
rotovža.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne

jih obrestuje **4%** ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po $4\frac{3}{4}\%$ na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Le „Zvezdna cikorija“

iz Prve jugoslovanske tovarne
za kavine surogate v Ljubljani

je pravi slovenski izdelek!

Rimska cesta 2.

Kilserjeve ulice 5.

Prva kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani

WARBINEK-ovi

piani so neprekosljivi!

Klavirji, harmoniji, tudi samoigralni, električni. Prodaja se tudi na obroke. Stare klavirje jemljem v zameno. Dajem tudi na posodo. Uglasevanja in poprave se izvršujejo točno in dobro. Solidne cene. Petletna garancija. Prepričajte se osebno.

Tiskovine

za industrijo, trgovino in obrt od navadnega trgovskega zavitka do obširnega cenika. Tisk umetniških razglednic. Postrežba točna.

TISKARNA KNJIG IN UMETNIN A. SLATNAR V KAMNIKU

IZVRŠUJE NAJRAZNOVRSTNEJSE ENO- IN VECBARVNE TISKOVINE IN SPREJEMA V TISK TUDI NAJOBSEZNEJSA DELA. = = IZVRŠITEV VEDNO
□ PRIZNANO LICNA IN PO ZMERNIH CENAH. □

Založništvo

„Našega Lista“ s prilogi „Kamničan“ in „Slov. Gospodinja“ ter „Oglasnika“. Trgovina s papirjem in pisalnimi potrebščinami. Knjigoveznica.

Fran Čuden

v Ljubljani v Prešernovih ulicah

- Urar -

Delničar tovarniške družbe „UNION“ za izdelovanje najboljših ur v Švici

Trgovec z zlatino in srebrnino. Eksport. Ceniki zastoj in poštnine prosti. Kot zanesljivo uro priporočam posebno „Union“.

Schneider & Verovšek

Trgovina z železnino in stroji na debelo in na drobno.

Ljubljana, Dunajska cesta 16

priporoča se za dobavo železnine vse vrste, zlasti: orodje, stroje in motorje za roko-delce, okove vse vrste za stavbe in po-
hištvo, traverze, cement itd. Opozarjava na hitro in točno postrežbo! Nizke cene!

Jos. Rojina v Ljubljani
v Šelenburgovih ulicah št. 5
priporoča
elegantne obleke po meri
~ iz pristnega angleškega blaga. ~
Priporoča svojo zalogo izdelanih oblek, plaščev iz tirol. nepremočljivega lodna. Najsolid. postrežba.

Anton Turk
knjigovez in založnik v Ljubljani na Dunajski cesti
priporoča:
Kubična knjiga
ali hitri računar za trgovce z lesom (na staro mero) K 3-20, s poštnino 10 v. več.
Kubična računica
(II. natis) cena 1 K, po pošti 10 v. več.
Nova kubična knjiga
ali hitri računar za trgovce z lesom, po novi decimalni ali meterski meri. V platno vezana 5 K, po pošti 20 vin. več.

Veronika Kenda
Ljubljana, Dunajska cesta 20
Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin
Glavna zaloga
Jos. Petričevih zvezkov

Oglejte si — največjo zalogo **poljedelskih strojev**, slamozernic, čistilnic, mlatilnic, gepelnov in preš za grozdje in sadje, štedilnikov, peči, železnih nagrobnih križev itd. pri
FR. STUPICA v LJUBLJANI
na Marije Terezije cesti št. 1 in na Valvazorjevem trgu 6, nasproti Križanske cerkve.

Ravnoram zamorete kupiti vsak čas po najnižjih cenah traverze, železniške šine, cement in vse druge stavbne potrebščine, razno orodje, sesalke za vodo, vino in gnojnice, vseh vrst tehtnice in uteži in vse druge v železninsko stroko spadajoče predmete.

Velika zaloga zlatih in srebrnih žepnih ur, stenskih ur, vsakovrstnih optičnih predmetov. Zlatnine in srebrnine. ~ Cene nizke.
Genovniki zastoj in franko.
Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg

Julija Štor
v Prešernovih ulicah št. 5. poleg Mestne huanilnice
Največja zaloga
moških, ženskih in otroških čevljev iz najboljših tovarnen, domačih in tujih. Turistom priporoča pristne gojserske gorske čevlje
Zmerne cene. Solidna postrežba.

Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernove ulice
Največja izbira izdelanih oblek za gospode, dame in otroke.

Drogerija ANTON KANC
Ljubljana, Židovske ulice 1.
priporoča: drogve, kemikalije, ustne vode in zobni prašek; redilne in posipalne moke za otroke, dišave, toaletne predmete, fotografske aparate in potrebščine, obvezila sredstva za desinfekcijo, pase in vosek za tla, čaj, rum, konjak, mineralne vode in soli za kopel. Zaloga karbida.
Oblastveno koncesionirana prodaja strupov.
Kupuje vsakovrstna zelišča (rože) semena, korenine, cvetje, lubje itd.

Priporočajte povsod
„Naš List“

Zakonito zavarovano. Vsako ponarejanje kaznjivo.
Edino pravi je le Thierry-jev balzam
z zeleno znamko z nuno.
12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.—.
Thierry-jevo centifolijsko mazilo
za vse še tako zastarane rane, vnetja, poškodbe itd. 2 lončka K 3.60.
Razpošilja le proti predplači ali po povzetju.
Obe ti dve domači sredstvi sta kot najboljši splošno znani in svetovno slavni.
Naročila je nasloviti na
Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogiški Slatini.
Dobiva se skoro v vseh lekarnah. Brošure s tisoči zahvalnih pisem zastoj in franko.

Zahtevajte „Naš List“ v gostinah in kavarnah.

Anton Müller, vinotržec, Domžale
(Kranjsko)
Priporoča izborna zalogo vsakovrstnih novih in starih vin v sodih in steklenicah

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v Ljubljani
Podrejena skonciji „Zadrzne zveze“ v Celju
na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po
4 1/2 %
Poštno-hraniln. urada št. 828.406.
brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.
Uradne ure od 8. do 12. in od 3. do 4. ure popoldne.
Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Stanje hranilnih vlog K 11,060.929-20	Upravno premoženje kmetske posojilnice 31. dec. 1906 K 11,325.728-62.	Denarni promet K 50,486.935-14
---	---	--

Varnost hranilnih vlog je tudi zjamčena po združnikih.
Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %. Posojilnica pa sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

Žene!
Ako trpite na zastajanju krvi ali na podobnih bolezni, pišite pod naslovom: P. Ziervas, Kalk 245 pr-Köln ob Renu.
Nekaj izmed več sto zahvalnih pisem:
Gospa B. v W. piše: „Najtoplejša zahvala, Vaše sredstvo je učinkovalo že po 5 dneh.“
Gospa L. v M. piše: „Vaše izvrstno sredstvo bom vsakomur priporočala. ga meni ne sme nikdar manjkati.“
Arhitekt S. v M. piše: „Za izvrstno in točno postrežbo moji ženi se Vam iskreno zahvaljujem. Učinek se je pokazal že po 3 dnevni vporabi popolnoma in vse se je izvršilo brez bolečin.“
Proti vposlatvi 1 marke (K 1-20, tudi v znamkah) razpošiljam knjigo: „Motenje perijode“ (Die Störungen der Periode) od dr. med. Lewis. Prospekt zastoj, poštnino je plačati.

Brezskrbno
družinsko srečo garantira najvažnejša knjiga o preoblagodarjenju z otroci. Z nad tisoč zahval. pismi pošilja diskretno proti 90 v. v avstr. poštinih znamkah ga. A. Kaupa, Berlin S. W. 296 Lindenstrasse. 50.